ДАРХАН-УУЛ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Дархан-Уул аймгийн Дархан сумын 9 дүгээр сургуулийн 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: ДАА-2025/103/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: Shinjlenmagadlahui. audit@gmail.com Улаанбаатар хот 2025 он	Дарга, тэргүүлэх аудитор: Ш.Мөнхбаяр Утас: 70373089, 99023682 Цахим хаяг: Munkhbayarsh@audit.gov.mn Аудитын менежер: У.Батсүрэн Утас: 99036806 Цахим хаяг: Batsurenu@audit.gov.mn Ахлах аудитор: С.Батцэцэг Утас: 99377479 Цахим хаяг: Battsetsegs@audit.gov.mn Аудит гүйцэтгэсэн: Шинжлэн магадлахуй ЭЗШ аудит ХХК Утас: 99197346, 88114867 Цахим хаяг: Shinjlenmagadlahui.audit@gmail.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

АГУУЛГА

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ 3
Асуудлыг онцолсон хэсэг ....
Аудитын гол асуудал 3
2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ 5
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА 14
4. АУДИТЫН ТАЙЛАН 18
4.1 Ерөнхий зүйл 18
4.2 Материаллаг байдал 19
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт 19
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал 19
4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт 19
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт 20
4.5.1 Завсрын аудитын талаар 20
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал 20
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ 21
5.1 Төлбөрийн акт 21
5.2 Албан шаардлага 21
5.3 Зөвлөмж 21
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ 22

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар
ЗГ	Засгийн газар
ИТХ	иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал
НДШ	Нийгмийн даатгалын шимтгэл

ДАРХАН-УУЛ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

Бурхантын гудамж-1,14 дүгээр баг, Дархан сум,
Дархан-Уул аймаг, 45059,
Утас: 7037-3089, Факс: (976) 7037-3089
Цахим шуудан: darkhanuul@audit.gov.mn
Цахим хуудас: www.audit.mn

2025.02.25 № 122

танай ______________-ны №________________ -т

ДАРХАН-УУЛ АЙМГИЙН ДАРХАН СУМЫН
ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН 9 ДҮГЭЭР
СУРГУУЛИЙН ЗАХИРАЛ Т.ОРХОНТУЯА
ТАНАА

Хязгаарлалттай дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Дархан-Уул аймгийн Дархан сумын 9 дүгээр сургуулийн 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний үзэж байгаагаар Хязгаарлалттай санал дүгнэлтийн үндэслэл хэсэгт тайлбарласан зүйлсийн үр нөлөөг эс тооцвол 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, тайлант жилийн эцсээрх тэдгээрийн санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу бүхий л материаллаг байдлын үүднээс үнэн зөв толилуулсан байна.

Хязгаарлалттай санал дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Аудитаар үндсэн хөрөнгө, бараа материалын дансанд 128,101.7 мянган төгрөгийн, цалингийн зардлын дансанд 3,434.7 мянган төгрөгийн, нийт 131,536.4 мянган төгрөгийн зөрчил илэрсэн нь бидний тогтоосон материаллаг байдлын түвшнээс давсан бөгөөд дангаараа буюу нийт дүнгээрээ санхүүгийн тайланд материаллаг нөлөөтэй боловч өргөн тархаагүй байна. Эдгээр зөрчлүүд нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д *"Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах"*, "16 дугуур зүйлийн 16.5.5-д *"Батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах"*, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 12 дугаар зүйлийн 12.1-д *"Хөрөнгө, төлбөр тооцооны тооллого хийх зохион байгуулалтын асуудлыг аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага, ерөнхий нягтлан бодогч нар хариуцна"*, 12.2-т *"Хөрөнгө, төлбөр тооцооны тооллогыг дараах тохиолдолд заавал хийнэ...."* гэж заасантай тус тус нийцээгүй санхүүгийн тайлагналын *"Эрх ба үүрэг"*, *"Нийцсэн бөгөөд зохистой байх"* батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Асуудлыг онцлон тэмдэглэсэн хэсэг

Дархан сумын 9 дүгээр сургуулийн 2024 оны нийт төсвийн зарцуулалт, ажил гүйлгээний 80.7 хувийг цалин хөлс, нэмэгдэл урамшуулал болон ажил олгогчоос

4525020171

төлөх НДШ, 2.4 хувийг байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал, 16.9 хувийг сургалтын үйл ажиллагааг тасралтгүй , хэвийн явуулахад шаардагдах бусад зардалд зарцуулсан байна.

Аудитын гол асуудал

Аудитын гол асуудал гэдэг нь тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн чухал нөлөөтэй хэмээн мэргэжлийн шүүн тунгаалтаар бидний авч үзсэн асуудал байна. Гол асуудлыг санхүүгийн тайлангийн аудитын хүрээнд бүхэлд нь харгалзаж, аудитын санал дүгнэлтээ илэрхийлэхэд авч үзсэн бөгөөд энэхүү гол асуудлын талаар бид тусад нь дүгнэлт гаргахгүй.

Монгол Улсын Засгийн газрын 2024 оны 128 дугаар тогтоолоор төрийн албан хаагчдын цалингийн хэмжээг нэмэгдүүлснээр тус сургуулийн цалингийн зардал 3,381,951.8 мянган төгрөг болж өнгөрсөн оны гүйцэтгэлээс 39,5 хувиар өссөн байна.

Бусад асуудал

Дархан сумын 9 дүгээр сургууль нь байгууллагын 2024 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд хэрэгжүүлэхээр тусгасан 6 зорилтын хүрээнд 68 арга хэмжээ төлөвлөж, хэрэгжилт нь 100 хувиар биелэлттэй ажилласан байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Ш.МӨНХБАЯР

9022899
4517143826

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

СТ-1А

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**708,259,040.49**	**714,362,386.65**
31	**МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ**	573,462,189.73	603,776,398.26
312	**Банкинд байгаа бэлэн мөнгө**	573,462,189.73	603,776,398.26
3121	**Төгрөг**	573,462,189.73	603,776,398.26
31211	Төрийн сангийн харилцах	573,462,189.73	603,776,398.26
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	134,796,850.76	110,585,988.39
351	**Түүхий эд материал**	1,789,330.00	2,385,610.00
35130	Эм боох материал	1,789,330.00	2,385,610.00
354	**Хангамжийн материал**	133,007,520.76	108,200,378.39
35410	Бичиг хэргийн материал	822,500.00	776,500.00
35420	Аж ахуйн материал	1,564,250.00	1,482,650.00
35450	Барилгын засварын материал	3,642,100.00	2,320,500.00
35470	Бусад хангамжийн материал	126,978,670.76	103,620,728.39
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**3,666,250,565.95**	**3,935,878,279.63**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	**3,666,250,565.95**	3,935,878,279.63
392	**Биет хөрөнгө**	2,266,653,565.91	2,538,178,279.55
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,888,342,950.30	1,888,342,950.30
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(385,046,655.60)	(462,360,228.36)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	834,624,607.49	1,087,882,707.18
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(266,331,154.12	(398.739.242.06)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	213,019,399.46	460,304,957.19
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(127,996,199.89)	(166,513,824.39)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	150,135,138.83	150,135,138.83
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(119,870,161.04)	(124,204,316.12)
39217	Ном	79,775,640.48	103,330,136.98
393	**Биет бус хөрөнгө**	1,399,597,000.04	1,397,700,000.08
39301	Програм хангамж	16,332,300.00	16,332,300.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(10,935,299.96)	(12,832,299.92)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	1,394,200,000.00	1,394,200,000.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**4,374,509,606.44**	**4,650,240,666.28**
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**4,374,509,606.44**	**4,650,240,666.28**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	**4,374,509,606.44**	**4,650,240,666.28**
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	2,135,615,316.43	2,135,615,316.43
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	33,650,223.25	309,381,283.09
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	(534,061,703.34)	33,650,223.25
51220	Тайлант үеийн үр дүн	567,711,926.59	275,731,059.84
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	2,205,244,066.76	2,205,244,066.76
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**4,374,509,606.44**	**4,650,240,666.28**

CT-2A

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**4,042,022,528.28**	**5,039,195,261.88**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**337,666,628.28**	**439,940,761.88**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	**337,666,628.28**	439,940,761.88
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	19,823,466.00	33,479,506.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	10,334,900.00	14,138,200.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	9,488,566.00	19,341,306.00
120009	Бусад орлого	-	35,000.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	-	-
120017	Үнэ төлбөргүй авсан орлого-Үндсэн хөрөнгө	276,532,606.28	399,556,753.92
120018	Үнэ төлбөргүй авсан орлого-Бараа материал	41,310,556.00	6,869,501.96
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**3,704,355,900.00**	**4,599,254,500.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	3,608,005,900.00	4,453,479,300.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	3,608,005,900.00	4,453,479,300.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	96,350,000.00	145,775,200.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	96,350,000.00	145,775,200.00
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**3,474,310,601.69**	**4,763,464,202.04**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**3,474,310,601.69**	**4,763,464,202.04**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	3,184,928,983.11	4,406,938,264.88
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	2,423,493,492.00	3,381,951,898.00
210101	Үндсэн цалин	1,632,441,339.00	2,167,676,318.00
210102	Нэмэгдэл	717,977,361.00	1,071,708,364.00
210104	Урамшуулал	73,074,792.00	142,567,216.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	-	-
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	303,934,282.00	418,698,180.74
210201	Тэтгэврийн даатгал	206,066,108.67	286,831,255.42
210202	Тэтгэмжийн даатгал	24,515,254.27	34,085,735.60
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	21,772,478.20	17,056,315.21
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	4,688,931.90	16,134,498.36
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	46,891,508.96	64,590,376.15
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	83,104,001.42	102,865,182.84
210301	Гэрэл, цахилгаан	17,877,679.62	21,078,899.92
210302	Түлш, халаалт	42,372,050.16	54,141,567.48
210303	Цэвэр, бохир ус	22,854,271.64	27,644,715.44
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	6,256,870.00	50,339,010.27
210401	Бичиг хэрэг	2,774,100.00	1,729,950.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	-	-
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,112,500.00	4,132,000.00

210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,370,270.00	7,772,660.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	-	36,704,400.27
2105	**Нормативт зардал**	3,102,755.00	3,746,790.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	1,404,055.00	1,602,190.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,698,700.00	2,144,600.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	12,359,550.00	16,363,400.00
210604	Урсгал засвар	12,359,550.00	16,363,400.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	124,000.00	1,769,800.00
210702	Дотоод албан томилолт	124,000.00	1,769,800.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	49,240,460.00	88,723,992.41
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	24,338,260.00	13,824,600.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	907,200.00	907,200.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	23,995,000.00	73,992,192.41
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	303,313,572.69	342,480,010.62
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	39,387,589.50	35,414,894.32
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	25,548,236.00	52,594,676.06
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	238,377,747.19	254,470,440.24
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	289,381,618.58	356,525,937.16
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	287,787,500.00	327,961,220.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	286,837,500.00	316,633,500.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	950,000.00	11,327,720.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	1,594,118.58	28,564,717.16
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1,594,118.58	28,564,717.16
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**567,711,926.59**	**275,731,059.84**
225	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН**	-	-
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	-	-
4	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)**	-	-
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**567,711,926.59**	**275,731,059.84**

СТ-3А

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**3,724,179,366.00**	**4,632,392,806.00**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**19,823,466.00**	**33,138,306.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	**19,823,466.00**	**33,138,306.00**
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	**19,823,466.00**	**33,138,306.00**
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	10,334,900.00	14,138,200.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	9,488,566.00	18,965,106.00
120009	**Бусад орлого**	-	**35,000.00**
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**3,704,355,900.00**	**4,599,254,500.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	3,608,005,900.00	4,453,479,300.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	3,608,005,900.00	4,453,479,300.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	96,350,000.00	145,775,200.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	96,350,000.00	145,775,200.00
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**3,232,441,316.50**	**4,477,537,197.47**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**3,232,441,316.50**	**4,477,537,197.47**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**2,944,009,697.92**	**4,132,338,980.31**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	2,423,493,492.00	3,381,951,898.00
210101	Үндсэн цалин	1,632,441,339.00	2,167,676,318.00
210102	Нэмэгдэл	717,977,361.00	1,071,708,364.00
210104	Урамшуулал	73,074,792.00	142,567,216.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	-	-
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	303,934,282.00	418,698,180.74
210201	Тэтгэврийн даатгал	206,066,108.67	286,831,255.42
210202	Тэтгэмжийн даатгал	24,515,254.27	34,085,735.60
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	21,772,478.20	17,056,315.21
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	4,688,931.99	16,134,498.36
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	46,891,508.87	64,590,376.15
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	83,104,001.42	102,865,182.84
210301	Гэрэл, цахилгаан	17,877,679.62	21,078,899.92
210302	Түлш, халаалт	42,372,050.16	54,141,567.48
210303	Цэвэр, бохир ус	22,854,271.64	27,644,715.44
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	12,244,500.00	14,345,300.00
210604	Урсгал засвар	12,244,500.00	14,345,300.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	34,203,300.00	87,816,792,41
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	10,334,900.00	13,824,600.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	23,868,400.00	73,992,192.41

2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	87,030,122.50	126,661,626.32
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	53,552,189.50	76,853,234.32
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	33,477,933.00	49,808,392.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**288,431,618.58**	**345,198,217.16**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	286,837,500.00	316,633,500.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	286,837,500.00	316,633,500.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	1,594,118.58	28,564,717.16
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1,594,118.58	28,564,717.16
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)**	**491,738,049.50**	**154,855,608.53**
5	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)**	**147,447,700.00**	**124,541,400.00**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**147,447,700.00**	**124,541,400.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	**147,447,700.00**	**124,541,400.00**
223001	Бусад хөрөнгө	**147,447,700.00**	**124,541,400.00**
6	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)**	**(147,447,700.00)**	**(124,541,400.00)**
7	**САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ**	-	-
8	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)**	344,290,349.50	30,314,208.53
9	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**	229,171,840.23	573,462,189.73
10	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	573,462,189.73	603,776,398.26

СТ-4А

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	**2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	2,135,615,316.43	2,205,244,066.76	(534,061,703.34)	3,806,797,679.85
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
C03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**2,135,615,316.43**	**2,205,244,066.76**	**(534,061,703.34)**	3,806,797,679.85
C07	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	567,711,926.59-	567,711,926.59-
C08	**2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**2,135,615,316.43**	**2,205,244,066.76**	**33,650,223.25**	4,374,509,606.44
D01	**2024 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл**	**2,135,615,316.43**	**2,205,244,066.76**	**33,650,223.25**	4,374,509,606.44
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
D03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**2,135,615,316.43**	**2,205,244,066.76**	**33,650,223.25**	4,374,509,606.44
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	-	-	-	-
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	-	-	-	-
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	-	-	-	-
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	275,731,059,44	275,731,059.84
D09	**2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**2,135,615,316.43**	**2,205,244,066.76**	**309,381,283.09**	4,650,240,666.28

ТГ

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/Төгрөгөөр/

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны		Зөрүү	Хувь
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл		
1	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**				
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	5,283,238,100.00	4,573,513,880.31	(709,724,219.69)	86.57
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	5,283,238,100.00	4,573,513,880.31	(709,724,219.69)	86.57
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	4,934,905,900.00	4,256,880,380.31	(678,025,519.69)	86.26
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	3,771,166,500.00	3,381,951,898.00	(389,214,602.00)	89.68
210101	Үндсэн цалин	2,604,691,000.00	2,167,676,318.00	(437,014,682.00)	83.22
210102	Нэмэгдэл	1,047,914,200.00	1,071,708,364.00	23,794,164.00	102.27
210104	Урамшуулал	118,561,300.00	142,567,216.00	24,005,916.00	120.25
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	471,396,000.00	418,698,180.74	(52,697,819.26)	88.82
210201	Тэтгэврийн даатгал	320,549,200.00	286,831,255.42	(33,717,944.58)	89.48
210202	Тэтгэмжийн даатгал	37,711,600.00	34,085,735.60	(3,625,864.40)	90.39
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	18,855,900.00	17,056,315.21	(1,799,584.79)	90.46
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	18,855,900.00	16,134,498.36	(2,721,401.64)	85.57
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	75,423,400.00	64,590,376.15	(10,833,023.85)	85.64
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	210,793,100.00	102,865,182.84	(107,927,917.16)	48.80
210301	Гэрэл, цахилгаан	42,316,600.00	21,078,899.92	(21,237,700.08)	49.81
210302	Түлш, халаалт	130,915,200.00	54,141,567.48	(76,773,632.52)	41.36
210303	Цэвэр, бохир ус	37,561,300.00	27,644,715.44	(9,916,584.56)	73.60
2105	Нормативт зардал	-	-	-	-
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	17,400,000.00	16,733,300.00	(666,700.00)	96.17
210602	Тавилга	2,700,000.00	2,388,000.00	(312,000.00)	88.44
210604	Урсгал засвар	14,700,000.00	14,345,300.00	(354,700.00)	97.59
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	129,470,200.00	88,396,692.41	(41,073,507.59)	68.28
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	13,824,600.00	13,824,600.00	-	100.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	115,615,600.00	74,572,092.41	(41,073,507.59)	64.48

2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	334,680,100.00	248,235,126.32	(86,444,973.68)	74.17
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	284,838,600.00	198,426,734.32	(86,411,865.68)	69.66
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	49,841,500.00	49,808,392.00	(33,108.00)	99.93
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	348,332,200.00	316,633,500.00	(31,698,700.00)	90.90
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	348,332,200.00	316,633,500.00	(31,698,700.00)	90.90
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	348,332,200.00	316,633,500.00	(31,698,700.00)	90.90
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	5,283,238,100.00	4,603,828,088.84	(679,410,011.16)	87.14
1310	**УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	4,453,479,300.00	4,453,479,300.00	-	100.00
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	4,453,479,300.00	4,453,479,300.00	-	100.00
1320	**ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	222,793,100.00	117,210,482,84	(105,582,617.16)	52.61
132001	Орон нутгийн төсвөөс	222,793,100.00	117,210,482.84	(105,582,617.16)	52.61
120004	**ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС**	606,965,700.00	33,103,306.00	(573.862.394.00)	5.45
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	13,824,600.00	14,138,200.00	313,600.00	102.27
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	21,200,000.00	18,965,106.00	(2,234,894.00)	89.46
1200043	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	571,941,100.00	-	571,941,100.00	-
4	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**	-	**573,462,189.73**	**573,462,189.73**	-
5	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	-	**603,776,398.26**	**603,776,398.26**	-
61	**БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО**	1.00	1.00	-	100.00
610001	Төсвийн байгууллага	1.00	1.00	-	100.00
62	**АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО**	128.00	139.00	11	108.59
620001	Удирдах ажилтан	1.00	1.00	-	100.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	108.00	114.00	6	105.56
620003	Үйлчлэх ажилтан	17.00	2200	5	129.41
63	**СУРАЛЦАГЧДЫН ТОО (ЖИЛИЙН ДУНДЖААР)**	2,484.00	2,571.00	87.00	103.50
630	**ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛЬД СУРАЛЦАГЧИД**	2,484.00	2,571.00	87.00	103.50
630001	Төрийн өмчит ЕБС	2,484.00	2,571.00	87.00	103.50

65	**ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ**	**128.00**	**139.00**	11	108.59
650004	СӨБ болон бага, дунд боловсролын албан хаагч (ТҮБД)	108.00	114.00	6	105.56
650006	Соёл урлагийн салбарын төрийн үйлчилгээний албан хаагч (ТҮСУ)	2.00	2.00	-	100.00
650008	Эрүүл мэндийн салбарын төрийн үйлчилгээний албан хаагч (ТҮЭМ)	1.00	1.00	-	100.00
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	17.00	22.00	5	129.41

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан байхгүй

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Дархан-Уул аймгийн Дархан сумын Дархан сумын 9 дүгээр сургууль нь Хүн бүрт сурах хөгжих тэгш боломжийг хангах, багшийн тасралтгүй хөгжлийг сонголттой нээлттэй олгож 40 минутын Чанар- Гүйцэтгэл- Үр Дүнд суурилсан хичээлийг бүтээж чадварлаг бүтээлч суралцагчийг бэлтгэх зорилгыг дэвшүүлэн 4 зорилтын хүрээнд 91 ажил төлөвлөн үйл ажиллагаагаа явуулсан байна.

Үйл ажиллагааны чиглэлийг дараах байдлаар тодорхойлжээ.

Үүнд:

- Бодлогын баримт бичигт тусгагдсан зорилт, арга хэмжээ
- Сургалтын хөтөлбөрийн хэрэгжилт /үнэлгээний шалгуур, сургалтын чанар/
- Багшийн хөгжлийг дэмжих
- Сургалтын орчинг сайжруулж, материаллаг баазыг нэмэгдүүлэх
- Сургуулийн менежментийн тогтолцоог боловсронгуй болгох
- Сургуулийн гадаад дотоод хамтын ажиллагаа
- Суралцагчдын хөгжил, хамгаалал
- Удирдлагын манлайлал
- Төрийн албан хаагчийн цалин хөлс, шагнал урамшууллыг хууль тогтоомжийн хүрээнд олгох

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү , нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд дараах өөрчлөлт орсон байна .

- Монгол улсын засгийн газрын Төрийн албаны зарим албан тушаалын цалингийн хэмжээ, доод хэмжээг шинэчлэн тогтоох тухай 488 дугаар тогтоол хэрэгжсэн,
- Монгол улсын засгийн газрын төрийн захиргааны болон төрийн үйлчилгээний албан хаагчид төрийн алба хаасан хугацааны нэмэгдэл олгох журамд өөрчлөлт оруулах тухай 2022 оны 491 дүгээр тогтоол мөрдөгдөж эхэлсэн,

- Хөдөлмөр нийгмийн түншлэлийн гурван талт үндэсний хорооны "Хөдөлмөрийн хөлсний доод хэмжээг шинэчлэн тогтоох тухай" 10 дугаар тогтоол хэрэгжиж эхэлсэн,
- 2023 оны 7 дугаар сарын 1-ний өдрөөс Боловсролын ерөнхий хууль хэрэгжиж эхэлсэн,
- Монгол улсын засгийн газрын 2023 оны "Төрийн үйлчилгээний албан тушаалын зэрэглэл, албан тушаалын жагсаалтыг шинэчлэн тогтоох тухай" 240 дүгээр тогтоолыг мөрдөж эхэлсэн,
- Монгол улсын засгийн газрын 2023 оны "Төрийн албаны зарим албан тушаалын цалингийн хэмжээ, доод хэмжээг шинэчлэн тогтоох тухай" 241 дүгээр тогтоолыг мөрдөж эхэлсэн байна.
- Монгол улсын засгийн газрын 2023 оны 243 дугаар тогтоол " Журамд нэмэлт өөрчлөлт оруулах тухай"
- Монгол Улсын сангийн сайдын 2023 оны 229 тоот тушаал "Төсвийн байгууллагын дагаж мөрдөх НББ-ын журам шинэчлэн батлах тухай"

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж буй дотоод хяналтаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналт, үйл ажиллагааны зохион байгуулалтын хэрэгжилт үр нөлөөтэй гэж үзлээ.

Тайлант онд дээд шатны төсвийн захирагчийн зүгээс дотоод аудитын хяналт, шалгалт хийгдээгүй, дотоод аудитораас шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино. .Дархан сумын 9 дүгээр сургуулийн 2024 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг *аккруэл сууриар* хөтөлж, нийтлэг . зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

Байгууллагын мөрдөж буй нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийн талаар

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад *нийцсэн,* тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт *тохирсон* байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

.Дархан сумын Ерөнхий боловсролын 9 дүгээр сургуулийн 2024 оны санхүүгийн тайланг Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар баталсан "Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар"-ын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тайлант хугацаанд нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогод өөрчлөлт ороогүй байна.

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаар нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 275,731.1 мянган төгрөгөөр буюу 6.3 хувиар *өссөн* байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	573,462.2	603,776.4	30,314.2
Авлага		-	-
Бараа материал	134,796.8	110,586.0	-24,210.8
Үндсэн хөрөнгө	3,666,250.6	3,935,878.3	269,627.7
Нийт хөрөнгө	**4,374,509.6**	**4,650,240.7**	**275,731.1**
Өр төлбөр	-	-	-
Засгийн газрын хувь оролцоо /Эздийн өмч/	4,374,509.6	**4,650,240.7**	275,731.1
Өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө/өмчийн дүн	4,374,509.6	**4,650,240.7**	**275,731.1**

Дээрх хүснэгтээс харахад мөнгөн хөрөнгийн дансны үлдэгдэл 5,2 хувь, мөн үндсэн хөрөнгө 7,3 хувь нэмэгдсэн үзүүлэлттэй байна.

Тайлант жилийн үйл ажиллагааны зардлын хэмнэлт 603,776.4 мянган төгрөгийг Засгийн газрын 2022 оны 91 дүгээр тогтоолын 4 дүгээр хавсралт "*Хувьсах зардлын дундаж нормативаар төсөв хуваарилах, санхүүжүүлэх аргачлал*"-ын 8.7-д "*Боловсролын сургалтын байгууллагын жилийн эцсийн дансны үлдэгдлийг дараагийн төсвийн жилд шилжүүлнэ.*" гэж заасны дагуу төрийн сангийн харилцах дансанд үлдэгдлээр тайлагнагдсан байна. Мөнгөн хөрөнгийн дансны үлдэгдэл 603,776.4 мянган төгрөг болж 30,314.2 мянган төгрөгөөр өссөн нь Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил, нийгмийн даатгалын шимтгэлийг зарцуулаагүйтэй холбоотой.

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 110,586.0 мянган төгрөг болж 24,210.8 мянган төгрөгөөр буурсан нь төсвийн хөрөнгөөр 107,922.6 мянган төгрөгийн бараа материал худалдан авч, БШУЯ-наас 3944.7 мянган төгрөгийн үнэ бүхий 46 нэр төрлийн 1541 ш төлбөртэй сурах бичиг, Боловсролын ерөнхий газрын хөрөнгө оруулалтаар сургалтын үйл ажиллагаанд 2,548.6 үнэ бүхий хичээлийн самбар 9 ш , сагс , волейболын бөмбөг-4 ш , Их буурагчин ХХК-иас сургуулийн ус цэвэршүүлэгчийн шүүлтүүрийг шинэчлэхэд 2 ком-376.2 төгрөг нийт 6,869.5 мянган төгрөгийн хангамжийн бараа материалыг үнэ төлбөргүй орлогоор бүртгэж, үйл ажиллагаанд 102,298.5 мянган төгрөгийн материал зарцуулж , захирлын 2024 оныА/143 , А/144 тоот тушаалын дагуу 2019 оны түрээсийн сурах бичиг YI-XII ангийн 511 багц -17,311,2 мянган төгрөг , сургалтын үйл ажиллагаанд ашиглах боломжгүй 24 нэр төрлийн -19,393.2. хими, физикийн лаборторийн хэрэглэгдхүүн , самбар , сагсны шийд , тайзны гэрэл зэрэг хангамжийн бараа материалын данс бүртгэлтэй 36,704.4 мянган төгрөгийн хөрөнгийг актлагдсан нь нөлөөлсөн байна.

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 5,100,528.2 мянган төгрөг болж 524,098.1.мянган төгрөгөөр өссөн нь төсвийн хөрөнгөөр 124,541.4 мянган төгрөгийн тоног төхөөрөмж, тавилга эд хогшил , Боловсролын ерөнхий газрын хөрөнгө оруулалтаар сургуулийн шинэ өргөтгөлийн сургалтын орчинг бүрдүүлэхэд сурагч ширээ сандал ,тавилга эд хогшил , биентамирын хэрэглэгдххүн , хөгжмийн зэмсэг , гал тогооны тоног төхөөрөмжийн 94,768.2 мянган төгрөг , боловсролын яамнаас олгосон сурах бичиг -23,554.5 мянган төгрөг нийт 118,322.7 мянган төгрөгийн хөрөнгийг төлбөргүй шилжүүлэн авсан, Боловсрол-2032 хөтөлбөрийн хүрээнд БШУЯ/202212029+1 тоот гэрээний дагуу ерөнхий боловсролын сургуулиудад олгосон Dell I5 зөөврийн компьютер 20 ш,-40,600.0 мянган төгрөг , аймгийн засаг даргын 2024.12.26-ны 01-А/517 тоот захирамжаар улсын төсвийн хөрөнгө

оруулалтаар 500 ш сурагч ширээ сандал , өргөтгөлийн шинэ сургуулийн байрны урлаг заалны 200 ш сандал , лед дэлгэц 45 м2 , ухаалаг дэлгэц , тоног төхөөрөмж нийт 231,166.0 мянган төгрөг ,БАЗАН-ийн сургалтын үйл ажиллагаанд сурагчдаас хандиваар сургалтын самбар , ус цэвэршүүлэгч , телевизор нэр төрлийн -9,468.0 мянган төгрөг зэрэг хөрөнгүүдийг холбогдох захирамж, тушаал шийдвэрийн дагуу орлого авсан нь нөлөөлсөн байна.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 4,650,240.7 мянган төгрөг болж 275,731.1 мянган төгрөгөөр өссөн нь тайлант үеийн үр дүнтэй холбоотой байна.

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2024 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг улсын төсвөөс 5,277,620.8 мянган төгрөг, орон нутгийн төсвөөс 249,263.3 мянган төгрөгөөр , нийт зарлагыг 5,526,884.1 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн төслийн саналаас тэтгэвэр тэтгэмжийн зардлыг 432,177.0 мянган төгрөг, цалин болон бусад зардлыг 465,791.8 мянган төгрөгөөр бууруулж орон нутгийн төсөв 225,493.1 мянган төгрөг , улсын төсөв 4,403,422.2 мянган төгрөг нийт төсвийг 4,628,915.3 мянган төгрөгөөр төсөвлөсөн байна.

2024 оны санхүүгийн жилд улсын төсөв нь тодотголоор 654,322.8 мянган төгрөгөөр нэмэгдэж, цалин болон бараа үйлчилгээний бусад зардалд 654,322.8 мянган төгрөгөөр төсвийг нэмж тодотгосноор улсын төсвөөс 4,453,479.3 мянган төгрөг, урьд оны үлдэгдлийн санхүүжилт 571,941.1 мянган төгрөг, орон нутгийн төсвөөс 222,793.1 мянган төгрөг,төсөвт байгууллагын өөрийн орлого 35,024,6 мянган төгрөг нийт 5,283,238.1 мянган төгрөгийн эх үүсвэрийг баталсан байна.

3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 1 хөтөлбөрийн 13 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр улсын төсвөөс 4,453,479.3 мянган төгрөг, орон нутгийн төсвөөс 222,793.1 мянган төгрөг,төсөвт байгууллагын өөрийн орлого 35,024.6 мянган төгрөг, урьд оны үлдэгдлээс 571,941.1 мянган төгрөг нийт 5,283,238.1 мянган төгрөгийн эх үүсвэрийг урсгал үйл ажиллагаанд захиран зарцуулсан байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 4,573,513.9 мянган төгрөг буюу 86.57 хувьтай байгаа нь байр ашиглалтай холбоотой тогтмол зардлыг гүйцэтгэлээр орон нутаг төсвөөс санхүүжилтийг олгож, ашиглалтын зардлын төсвийн хэмнэлт 28,564.7 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлсэн.

Гүйцэтгэлээр улсын төсвөөс 4,453,479.3 мянган төгрөгийн санхүүжилт олгож, үйл ажиллагааны орлого 33,138.3 мянган төгрөгийг төвлөрүүлсэн байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 4,573,513.8 мянга төгрөг буюу 86,57 хувьтай байгаа нь үндсэн үйл ажиллагааны зардлын төсвийг 709,724.2 мянган төгрөгөөр дутуу зарцуулсантай холбоотой байна.

Хүснэгт 2. Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

/мянган төгрөгөөр/

д/д	Хөтөлбөр, арга хэмжээ	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Биелэлт
1	71802-80226 Байр ашиглалтын үйлчилгээ	12,499.2	12,315.0	(184.2)	98.53
2	71802-80312 Сургалт семинар	11,487.2	4,684.8	(6,802.4)	40.78
3	71802-81605 Эрүүл мэндийг дэмжих	23,325.9	6,442.0	(16,883.9)	27.62
4	71802-81801 Үдийн цай хөтөлбөр	348,332.2	316,633.5	(31,698.7)	90.90
5	71802-81816 Зөв монгол хүүхэд үндэсний хөтөлбөр	102,445.5	100,032.0	(2,413.5)	97.64
6	71802-81823 Боловсролын байгууллагын багш , ажилчдын мэргэжил дээшлүүлэх	42,249.3		(42,249.3)	0.0
7	71802-81834 Боловсролын стандарт , сургалтын төлөвлөгөө , хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх	4,316,001.8	3,840,870.4	(475,131.4)	88.99
8	71802-81835 Сургалтын хэвийн үйл ажиллагааг хангах	128,714,3	128,714.3	-	100.00
9	71802-81844 гүнзгийрүүлсэн болон төрөлжсөн сургалтын орчинг сайжруулах	18,760.4	14,594.9	(4,165.5)	77.79
10	71802-81848 Сурах бичгийн түрэс	13,824.6	13,824.6	-	100.00
11	71802-81875 Сургуулийн нэмэлт хөтөлбөр	28,228.4	13,816.9	(14,411.5)	48.95
12	71802-80233 Хүүхэд хамгаалал	11,876.2	4,375.0	(7,501.2)	36.84
13	71802-8011 Төрийн өмчийн байгууллагын тогтмол , урсгал зардал	225,493.1	117,210.5	(108,282.6)	85:74
	дүн	5,283,238.1	4,573,513.9	(709,724.2)	86.57

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

Ахмад настны тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.7-д "Ахмадын сан байгууллаагүй байна.

ХАА судалгаа- 2024 онд 98,282.0 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг цахим дэлгүүрээс худалдан авсан.

210801 - Төсвөөс 2024 онд бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж /210801/ зардал 13,824.6 мянган төгрөг түрээсийн сурах бичиг.

210901 - Багшийн эрүүл мэндийн үзлэг шинжилгээ, багшийн сургалтын зардал, ариутгал цэвэрлэгээний бодис худалдан авах, дотоод албан томилолт,бага үнэтэй түргэн элэгдэх зардал, бичиг хэрэг,интернэтийн зардал, аудит, төлбөр хураамжийн зардлууд багтсан ба нийт 198,676.6 мянган төгрөг зарцуулсан.

Орон тооны судалгаа 2024 онд батлагдсан орон тоо төлөвлөгөөгөөр 128, гүйцэтгэлээр орон тоо 139 ажилтантай ажиллаж байгаа нь шинэ байранд орсонтой холбоотой байна. Тус сургууль нь 2024-2025 оны хичээлийн жилд сургалтын хөтөлбөрийн дагуу математика-1 , физик-1 , гадаад хэлний багш -2 , бага ангийн сургалтын менежер -1 , сэтгэл зүйч -1, сургуулийн шинэ өргөтгөлийн байр ашиглалтанд орсоноор шинээр жижүүр -3 , үйлчлэгч -2 нийт 11 орон тоо нэмэгдэж 139 багш , ажилсагчидтай сургалтын үйл ажиллагаа хэвийн явуулсан.

3.5.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т "нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн

тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна" гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Тайлант онд нэмэлт санхүүжилтийн дансанд орлого, зарлагын гүйлгээ хийгдээгүй байна.

3.5.4 Төсөл хөтөлбөрийн үе шат, хүрэх үр дүн

Дархан-Уул аймгийн Засаг даргын Тамгын газраас 2024 онд Боловсрол -2032 хөтөлбөр 9-р сургуулийн спорт заалны засварын ажлыг ОН2411900050 тоот гэрээний дагуу "Софт солар энержи " ХХК нь гүйцэтгэж ,2024 оны12 дугаар сарын 16-ны өдөр ОН2411900050 дугаар актаар "Софт солар энержи " ХХК-ийн гүйцэтгэсэн ажлыг ашиглалтанд хүлээн авахаар дүгнэлт гарч. Гэрээнд заасаны дагуу гүйцэтгэлд 287,679,584.00 / Хоёр зуун наян долоон сая зургаан зуун далан ёсөн мянга таван зуун наян дөрвөн / төгрөг олгох , гэрэээтэй холбоотой харилцаа дуусгавар болгосоноор дүгнэлт гарч ,Боловсрол-2032 хөтөлбөр 9-р сургуулийн спорт заалны засварын зардал -287,679.5 мянган төгрөгийг / хөрөнгөнд бүртгэх захирамж шийдвэр баталгаажуулаагүй , мөн улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар 320 хүүхдийн сургуулийн барилга байгууламжинд Дархан-Уул аймгийн засаг даргын 2021 оны 01/-А-313 дугаар шийдвэрээр байгуулагдсан 19 хүний бүрэлдхүүнтэй барилга байгууламжийг ашиглалтад оруулах комисс 2024 оны 5 сарын 14-ны дүгнэлт , гэрээний дугаар БШУЯ/202212023+1 ,. гүйцэтгэгч Минж пропорти ХХК , барилга байгууламжийн гүйцэтгэлийн нийт дүн -7,345,534,957.00 /Долоон тэрбум гурван ззун дөчин таван сая таван зуун гучин дөрвөн мянга есөн зуун тавин долоон /төгрөгийн хөрөнгийг бүртгэх тогтоол шийдвэр баталгаажуулаагүй байгаа тул 2024 онд 9 сургуулийн IY улирлын тайланд тайлагнаагүй байна: Дархан-Уул аймгийн орон нутгийн өмчийн газрын 2025.02.14-ны 48 тоотод 2024 онд Минж проперти ХХ-ийн гүйцэтгэсэн "Сургуулийн барилгын өргөтгөл , 320 суудал /Дархан-Уул , Дархан сум , 9 сургууль " төсөл арга хэмжээ нь улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжсэн тул Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газрын 2019 оны 271 дүгээр тогтоолоор батлагдсан "Төрийн болон орон нутгийн өмчид эд хөрөнгө олж авах , бүртгэх , данснаас хасах , шилжүүлэх журам"-ын 4.1.2- заасны дагуу ТӨБЗГ-ын хөрөнгө бүртгэх шийдвэрийг хүлээж байгаа талаар дурьдсан байна.

Худалдан авах ажиллагааны гүйцэтгэл бичих

Тус байгууллага нь 2024 онд үдийн хоол хөтөлбөр дээр 318,178.8 мянган төгрөгийн нээлттэй тендер шалгаруулалт явуулж, нэг оролцогч оролцон "Их буурагчин" ХХК шалгарч гэрээ байгуулсан байна. Тайлант онд үдийн цай хөтөлбөрийн гүйцэтгэл 316,633.5 мянган төгрөг байна. Мөн англи хэлий пэйрсэн хөтөлбөрийн сурагчдын сургалтын зардал 22,262.3 мянган төгрөгийн нээлтэй тендер зарлаж, нэг орлоцогч оролцон "АЙ И ДИ СИ" ХХК шалгарч гэрээ байгуулсан байна. Тайлан онд англи хэлий пэйрсэн хөтөлбөрийн суралцагсдын сургалтын зардал гүйцэтгэл 22,262.3 мянган төгрөг зарцуулсан байна.

. Боловсрол, шинжлэх ухааны сайдын 2024 оны 04 дүгээр сарын 18-ны өдрийн "Цэцэрлэг, ерөнхий боловсролын сургуульд олгох тоног төхөөрөмжийн нөхөн хангалтын санхүүжилтийн хуваарилалт батлах тухай" А/181 дүгээр тушаалын дагуу нөхөн хангалтын зардлын төсвөөс 100,032.00 мянган төгрөгийг зарцуулсан байна.

1. Ухаалаг самбар 65*-7 ширхэг, 32,830.0 мян. төг
2. Дотоод сүлжээ-ЕБС Загвсяар-17,073.0 т мян.төг
3. Суурин компьютер /i5/- 17 ширхэг, 41,480.0 мян.төг

4. Олон үйлдэлт HP принтер 2 ширхэг, 1,509.0 мян. төг
5. Суурин компьютер /i5/-2 ширхэг, 5,390,000 төгрөгийн 98,282.0 мянган төгрөгийн үнэ бүхий тоног төхөөрөмжүүдийг Төрийн худалдан авах ажиллагааны цахим систем **.tender.gov.mn** системээр дамжуулан захиалан , ерөнхий гэрээний дагуу худалдан авч сургалтын үйл ажиллагаандаа ашиглаж байна.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д "Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана." гэж заасны дагуу Дархан-Уул аймгийн Дархан сумын 9 дүгээр сургуулийн 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав. Мөн байгууллагын үйл ажиллагааг сайжруулах санхүүгийн сахилга батыг дээшлүүлж, төсвийн хөрөнгийг хэмнэлттэй, үр, ашигтай зарцуулахтай холбоотой өгсөн зөвлөмжүүдийг тусгасан болно.

Аудитыг Дархан-Уул аймаг дахь Төрийн аудитын газартай байгуулсан гэрээний дагуу "Шинжлэн магадлахуй ЭЗШ аудит" ХХК-ийн аудитор Б.Хоролбат гүйцэтгэж, Анхан шатны чанарын хяналтыг аудитын менежер Л.Магсаржалам, гүйцэтгэх захирал С.Оргил нар дараагийн шатны чанарын хяналтыг Дархан-Уул аймаг дахь Төрийн аудитын газрын ахлах аудитор С.Батцэцэг, аудитын менежер У.Батсүрэн, дарга, тэргүүлэх аудитор Ш.Мөнхбаяр нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Дархан-Уул аймгийн Дархан сумын 9 дүгээр сургуулийн 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг "Шинжлэн магадлахуй ЭЗШ" аудит ХХК-д 2025 оны 2 дугаар сарын 06-ны өдрийн 34 дүгээр албан бичгээр ирүүлсэн байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр үр дүнгийн тайлан дахь нийт зардлын дүнг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг дунд гэж үнэллээ.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2023 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлангийн үр дүнгийн тайлан дахь нийт зардал 3,474,310.6 мянган төгрөгөөс 2 хувиар буюу 69,486.2 мянган төгрөгөөр, тогтоосныг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох *шаардлагагүй* гэж үзсэн.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль хэрэгжиж эхэлсэнтэй холбоотойгоор Боловсролын ерөнхий газраас нийт боловсролын байгууллагуудад 2022 оны 04, 09 дүгээр сарууддад төрийн хэмнэлтийн тухай хууль болон ЗГ-ын 2022 оны 203 дугаар тогтоолын хэрэгжилтийг хангах, төсвийн хэмнэлтийн горимоор ажиллах, орон тоог хязгаарлах, төрийн үйл ажиллагааг цахимжуулах, бараа үйлчилгээний зардлыг бууруулах, зөвлөмжийг хүргүүлсэн байна.

Дархан-Уул аймгийн Дархан сумын 9 дүгээр сургууль нь Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийг дараах байдлаар хэрэгжүүлжээ. Үүнд:

- Боловсролын салбарын үр дүнд суурилсан санхүүжилтийг нэвтрүүлж батлагдсан орон тоогоор бус гүйцэтгэлээр санхүүжүүлсэнтэй холбоотойгоор цалин, ажил олгогчоос төлөх нийгмийн даатгалын шимтгэл, үдийн цай хөтөлбөр, сургалт семинарын зардлаас нийт 603,776.4 мянган төгрөгийн хэмнэлтийг бий болгожээ.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан "Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам"-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Аудитаар тус хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан мэдээллийн давхардал, ач холбогдол, үр нөлөөг харгалзан 4 төрлийн мэдээллийг шилэн дансны цахим хуудаст ил тод байршуулсан эсэхийг хамааруулан шалгалаа.

Дархан-Уул аймгийн Дархан сумын 9 дүгээр сургууль нь 2024 онд мэдээлбэл зохих 171 мэдээллийг хуульд заасан хугацаанд бүрэн байршуулсан байгаа тул шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцсэн гэж дүгнэлээ.

4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн хүрээнд гарсан алдаа, зөрчилтэй асуудал байхгүй. Ахмад настны тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.7-д " Энэ хуулийн 14.6-д заасан арга хэмжээнд зориулан аж ахуйн нэгж, байгууллага өөрийн төсөв, үйл ажиллагааны орлогоосоо төсвийн байгууллага тухайн жилийн төсөвт тусган цалингийн нийт сангийн гурав хүртэл хувьтай тэнцэх хэмжээний мөнгөн хөрөнгөөр "Ахмадын сан" байгуулах" гэж заасныг хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна.

__Шийдвэрлэсэн нь__:

Ахмад настны тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.7-д заасны дагуу "Ахмадын сан" байгуулж, Засгийн газрын 2024 оны 243 дугаар тогтоолоор баталсан "Ахмадын сан байгуулан ажиллах журам"-ын дагуу сангийн хөрөнгийг бүрдүүлж зарцуулан, гүйцэтгэлийг тайлагнаж, хяналт тавьж ажиллах талаар зөвлөмж хүргүүлэхээр шийдвэрлэсэн.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

Дархан-Уул аймгийн Дархан сумын 9 дүгээр сургуулийн 2024 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайланд завсрын аудит хийгдээгүй болно.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өмнөх оны аудитаар 4 зөвлөмж нийт 18,774.5 мянган өгсөн зөрчил илэрсэн ба хэрэгжилтийг шалгахад 100 хувь хэрэгжүүлэн ажилласан байна.

Хүснэгт 4 Төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт

/мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Өмнөх аудитын үзүүлэлт		Биелэлт		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Зөвлөмж	4	18,774.5	4	18,774.5	100.0
Нийт дүн	**4**	**18,774.5**	**4**	**18,774.5**	**100.0**

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал нь 2024 оны эцэст төвлөрүүлсэн цалингийн зардал 389,214.6 мянган төгрөгийг зарцуулаагүй хэмнэсэн байна. 2024 оны 12 дугаар сарын 28-нд улсын төсвийн санхүүжилтийг нэмж өгсөнтэй холбоотой байна.

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 178,030.3 мянган төгрөгийн алдаа[1] илэрснээс аудитын явцад 46,493.9 мянган төгрөгийн алдааг залруулж, 3,218.2 мянган төгрөгийн төлбөрийн акт тогтоож 128,318.2 мянган төгрөгийн алдааг дахин давтан гаргахгүй байх зөвлөмж өглөө.Үүнд:

- 2024 оны Санхүүгийн тайланд тус сургуулийн өргөтгөлийн шинэ байр ашиглалтанд орсонтой холбоотой БЕГ-ын хөрөнгө оруулалтаар ирсэн 46,493.9 мянган төгрөгийн үнэ бүхий ширээ сандлыг Үндсэн хөрөнгөнд тайлагнаагүй байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1, 20 дугаар зүйлийн 20.2.3, Сангийн сайдын 2025 оны А/3 дугаар тушаалаар баталсан "Төсвийн байгууллагын дагаж мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн журам", “Нийцсэн бөгөөд зохистой байх” зэрэг батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Аудитаар нийт 131,319.9 мянган төгрөгийн зөрчил илэрсэнээс 128,318.2 мянган төгрөгийн төлбөрийн зөвлөмж өгч, 3,218.2 мянган төгрөгийн төлбөрийн акт тогтоов.

5.1 Төлбөрийн акт

- Боловсрол, шинжлэх ухааны яамны албан бичгийг үндэслэн /балансын урамшуулал/ Нягтлан бодогч Ц.Отгонцагаан нь балансын шагнал, үр дүнгийн урамшуулал 661,950.0 төгрөг давхардуулан авсан нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5.4.1 "үнэн зөв байх" заалттай нийцээгүй нь санхүүгийн тайлангийн “Нийцсэн бөгөөд зохистой байх” гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

- Өндөр насны тэтгэвэрт гарсан багш Т.Долгормаа 787.5 мянган төгрөг, Жү.Батболд 1,050.0 мянган төгрөг, үйлчлэгч Д.Оюунгэрэл 351.0 мянган төгрөг, нягтлан бодогч Ц.Отгонцагаан 367.7 мянган төгрөг нийт 2,556.2 мянган төгрөгийн Төрийн алба хаасаны нэмэгдэл хөлс олгосон нь Төсвийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн зүйлийн 5.1.2, 5.1.5 дахь заалт, Төрийн албаны тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3.1.2 дахь заалт, Төрийн албаны зөвлөлийн 2020 оны 12 дугаар сарын 25- ний өдөр 07 тоот зөвлөмжийн 8 дугаар заалттай

[1] Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/.

нийцэхгүй байгаа нь санхүүгийн тайлангийн "Нийцсэн бөгөөд зохистой байх" гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

5.2 Албан шаардлага

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, 8.4 болон Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д "....санхүүгийн тайланг дараа оны 01 дүгээр сарын 25-ны дотор төрийн аудитын байгууллагад хүргүүлнэ" гэсэн заалтыг зөрчиж санхүүгийн тайланг 2025.02.06-.ы өдөр №34 тоот албан бичгээр ирүүлж хугацаа хоцорсон нь санхүүгийн тайлангийн эрх ба үүрэг гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

5.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дараалаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

5.3.1. Цалингийн зардлын данстай холбоотой асуудал

<u>5.3.1.1 Илрүүлэлт:</u>

Цалингийн тооцооллыг давтан шалгахад Нийгмийн ажилтан Б.Урангоогийн 9 дүгээр сард ноогдох 6 хоногийн ээлжийн амралтын олговор 713,832.0 төгрөгийг Татвар, Нийгмийн даатгалын тайланд тайлагнаагүйгээс татварт 45,174.0 төгрөг, ниймийн даатгалд 171,320.0 төгрөгийн тооцоог хийгээгүй зөрчил байгаа нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5.4.1 "үнэн зөв байх" заалтыг зөрчжээ. НББ-ийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.5-т "дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах;"гэсэн заалт зөрчсөн.

<u>5.3.1.2 Өгсөн зөвлөмж:</u>

Дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах

5.3.2. Бараа материалын данстай холбоотой асуудал

<u>5.3.2.1 Илрүүлэлт:</u>

Санхүүгийн тайлан дахь бараа материалын үлдэгдэл 49,837.4 мянган төгрөгөөр дутуу, 350.0 мянган төгрөгөөр илүү, Үндсэн хөрөнгийн үлдэгдэл 185,229.4 мянган төгрөгөөр дутуу, тавилга эд хогшил 106,615.0 мянган төгрөгөөр илүү жилийн эцсийн тооллого, илтгэх хуудасны дүнгээс зөрүүтэй илэрхийлсэн нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 2. "Байгууллагын нягтлан бодогч нь үндсэн хөрөнгө, бараа материал, үнэ бүхий зүйлийн тооллогоор бэлэн байсан үлдэгдэл, гарсан зөрүүг тооллогын акт материал батлагдсанаас хойш 5 хоногийн дотор нягтлан бодох бүртгэлд тусгаж дансны үлдэгдлийг тулган шалгана." заалт, 67.1 "Төрийн өмчит хуулийн этгээдийн эрх баригч нь өмч хөрөнгийн хадгалалт, хамгаалалтын байдалд өдөр тутам тавих дотоодын хяналтыг зохион байгуулж, түүний үр дүнг төрийн өмнө хариуцна." гэсэн заалтуудыг зөрчсөн.

<u>5.3.2.2 Өгсөн зөвлөмж:</u>

Бараа материал дансанд тооллогоор гарсан зөрүүг тухай бүр нь тооцох, дотоод хяналтыг сайжруулах.

Дээрх зөвлөмжийг хэрэгжүүлэх ажлын төлөвлөгөөг Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.5[2]-д заасан хугацаанд ирүүлж, биелэлтийг Дархан-Уул

[2] Шалгагдагч этгээд болон холбогдох бусад албан тушаалтан нь энэ хуулийн 20.2-т заасан зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг аудитын тайланг хүлээн авснаас хойш 30 хоногийн дотор төрийн аудитын байгууллагад ирүүлнэ.

аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2025 оны 05 дугаар сарын 30-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Үндсэн хөрөнгө дансанд орлого аваагүй	1	46,493.9					1	46,493.9				
Дүн		46,493.9					1	46,493.9				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Санхүүгийн тайлантай холбоотой асуудал	1	-	-	-		-			1	-	-	-
Бараа материал, Үндсэн хөрөнгийн данстай холбоотой асуудал	1	128,101.7					1	128,101.7				
Цалингийн зардлын данстай холбоотой асуудал	1	216.5	-	-	-	-	1	216.5	-	-	-	-
Цалингийн зардлын данстай холбоотой асуудал	1	661.95	1	661.95	-	-			-	-	-	-
Зардлын данстай холбоотой асуудал	1	2556.25	1	2,556.2								
Дүн	**5**	**131,536.4**	**2**	**3,218.2**			**2**	**128,318.2**	**1**			

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Ахмадын сан байгууулж, хөрөнгө мөнгө төвлөрүүлээ гүй байна.	1						1	
Дүн	1						1	

ААБ 5.5: АСУУДЛЫН БҮРТГЭЛ

Байгууллагын нэр: Дархан-Уул аймгийн Дархан сумын 9 дүгээр сургууль
Тайлант хугацаа: 2024 он

Хүснэгт А. АГАДҮТ-ын үнэлсэн алдаа, зөрчлийг шийдвэрлэх

/төгрөгөөр/

№	Нөлөөлж буй АГАДҮТ	АГАДҮТ-ийн дэд анги	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Мөнгөн дүн	Материаллаг эсэх	Үр өгөөж тооцох эсэх	Шалгуур үзүүлэлт: Стандартын заалт	Шалгуур үзүүлэлт: Хууль тогтоомжийн заалт	Алдаа зөрчлийн ангилал	Аудитын байгууллагаас гаргасан шийдэл	Байгууллагын санал, тайлбар	Аудитын байгууллагаас өгсөн хариу	Гаргасан шийдэл
А	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	Санхүүгийн тайлан	Санхүүгийн тайлантай холбоотой асуудал	Дархан-Уул аймгийн Дархан сумын 9 дүгээр сургуулийн 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийх аудитын тайлангаа 2025.02.06-ны 34 тоот албан бичгээр хугацаандаа өгөөгүй болно.		Тийм	тийм	УСНББОУС-1	Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, 8.4 болон Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д "....санхүүгийн тайланг дараа оны 01 дүгээр сарын 25-ны дотор төрийн аудитын байгууллагад хүргүүлнэ" гэсэн заасан заалтыг зөрчсөн	Хууль тогтоомжийн хэрэгжилттэй холбоотой	Хариуцлага тооцох албан шаардлага			
2	Ажил гүйлгээний анги	Бараа материал, Үндсэн хөрөнгийн данстай холбоотой асуудал	Санхүүгийн тайлан дахь бараа материалын үлдэгдэл 49,837,394.39 төгрөгөөр дутуу, 350,000.0 мянган төгрөгөөр илүү, Үндсэн хөрөнгийн үлдэгдэл 185,229,368.85 төгрөгөөр дутуу, тавилга эд хогшил 106,615,007.21 төгрөгөөр илүү жилийн эцсийн тооллого, илгтэх хуудасны дүнгээс зөрүүтэй илэрхийлсэн	128,101,756.03	Тийм	Үгүй	УСНББОУС-16,17	Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 2. *"Байгууллагын нягтлан бодогч нь үндсэн хөрөнгө, бараа материал, үнэ бүхий зүйлийн тооллогоор бэлэн байсан үлдэгдэл, гарсан зөрүүг тооллогын акт материал батлагдсанаас хойш 5 хоногийн дотор нягтлан бодох бүртгэлд тусгаж дансны үлдэгдлийг тулгаж шалгана."* заалт, 67.1 *"Төрийн өмчит хуулийн этгээдийн эрх барьгч нь өмч хөрөнгийн хадгалалт, хамгаалалтын байдалд өдөр тутам тавих дотоодын хяналтыг зохион байгуулж, түүний үр дүнг төрийн өмнө хариуцна."* гэсэн заалтуудыг зөрчсөн.	Нягтлан бодох бүртгэл, тайлагналтай холбоотой	Зөвлөмж өгөх			
3	Ажил гүйлгээний анги	Цалингийн зардлын данстай холбоотой асуудал	Нягтлан бодогч Ц.Отгонцагаан нь балансын шагнал, үр дүнгийн урамшуулал давхардуулан авсан 661,950.0 төгрөг байна.	661,950.0	Тийм	Үгүй	УСНББОУС-1	Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5.4.1 "үнэн зөв байх" заалтыг зөрчжээ.	Нягтлан бодох бүртгэл, тайлагналтай холбоотой	Төлбөрийн акт тогтоох			
4	Ажил гүйлгээний анги	Зардлын данстай холбоотой асуудал	Цалингийн тооцооллыг давтан шалгахад Нийгмийн ажилтан Б.Урангоогийн 9 дүгээр сард ноогдох 6 хоногийн ээлжийн амралтын олговор 713,632.0 төгрөгийг Татвар, Нийгмийн даатгалын тайланд тайлагнаагүйгээс татварт 45,174.0 төгрөг, ниймийн даатгалд 171,320.0 төгрөгийн тооцоог хийгээгүй зөрчил байна.	216,494.0	Тийм	үгүй	УСНББОУС-1 Санхүүгийн тайлангийн толилуулга ба тодруулга	Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5.4.1 "үнэн зөв байх" заалтыг зөрчжээ.НББ-ийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.5-т "дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах;"гэсэн заалт зөрчсөн.	Нягтлан бодох бүртгэл, тайлагналтай холбоотой	Зөвлөмж			
5	Ажил гүйлгээний анги	Зардлын данстай холбоотой асуудал	Өндөр насны тэтгэвэрт гарсан Багш Т.Долгормаа 787,500.0 төгрөг, Жү.Батболд 1,050,000.0 төгрөг, Үйлчлэгч Д.Оюунгэрэл 351,000.0, нягтлан бодогч Ц.Отгонцагаан 367,750.0 төгрөг нийт 2,556,250.0 төгрөгийн Төрийн алба хаасаны нэмэгдэл хэлс олгосон байна. .	2,556,250.0	Үгүй	тийм	Акт	Төсвийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн зүйлийн 5.1.2, 5.1.5 дахь заалт, Төрийн албаны тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3.1.2 дахь заалт, Төрийн албаны зөвлөлийн 2020 оны 12 дугаар сарын 25- ний өдөр 07 тоот зөвлөмжийн 6 дугаар заалт	Хууль тогтоомжийн хэрэгжилттэй холбоотой	Төлбөрийн акт тогтоох			

2	Ажил гүйлгээний анги	Зардлын дансгай холбоотой	Ахмадын сан байгуулж, хөрөнгө мөнгө төвлөрүүлээгүй байна.	-	Тийм	Үгүй	УСНББОУС-1 Санхүүгийн тайлангийн толилуулга ба тодруулга	Ахмад настны тухай хуулийн 14-р зүйлийн14.7 " Энэ хуулийн 14.6-д заасан арга хэмжээнд зориулан аж ахуйн нэгж, байгууллага өөрийн төсөв, үйл ажиллагааны орлогоосоо төсвийн байгууллага тухайн жилийн төсөвт тусган цалингийн нийт сангийн гурав хүртэл хувьтай тэнцэх хэмжээний мөнгөн хөрөнгөөр "Ахмадын сан" байгуулах", Ахмадын сан байгуулан хэрэгжүүлэн ажиллах журмын 1.1, 1.2, .1.3 дахь заалт, 2.1.1 дэх заалтуудыг зөрчсөн зөрчил илэрсэн.	Хууль тогтоомжийн заалттай холбоотой асуудал.	Зөвлөмж			
Дүн				131,536,450.03									

Хүснэгт Б. Санхүүгийн тайлангийн түвшинд болон ач холбогдолтой биш АГАДҮТ-ыг үнэлсэн алдаа, зөрчлийг шийдвэрлэх

№	Тодорхойлсон эрсдэл	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Мөнгөн дүн	Материаллаг эсэх	Үр өгөөж тооцох эсэх	Шалгуур үзүүлэлт		Алдаа зөрчлийн ангилал	Аудитын байгууллагаас гаргасан шийдэл	Байгууллагын санал, тайлбар	Аудитын байгууллагаас өгсөн хариу	Гаргасан шийдэл
						Стандартын заалт	Хууль тогтоомжийн заалт					
1	Санхүүгийн тайланг УСНББОУС болон Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуульд заасан шаардлагууд болон Сангийн яамнаас гаргасан заавар журмын дагуу иж бүрэн бэлтгээгүй байх	2024 оны Санхүүгийн тайланд тус сургуулийн өргөтгөлийн шинэ байр ашиглалтанд орсонтой холбоотой БЕГ-ын хөрөнгө оруулалтаар ирсэн 46,493,924.40 төгрөгийн үнэ бүхий ширээ сандлыг Үндсэн хөрөнгөнд тайлагнаагүй тул залруулав.	46,493,924.40	Материаллаг	Тийм	УСНББОУС-1 Санхүүгийн тайлангийн толилуулга ба тодруулга	НББ-ийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1, 20 дугаар зүйлийн 20.2.3, Сангийн сайдын 2025 оны А/3 дугаар тушаалаар баталсан "Төсвийн байгууллагын дагаж мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн журам"-ын	Нягтлан бодох бүртгэл, тайлагналтай холбоотой	Санхүүгийн тайланд залруулах			
Дүн			46,493,924.4									

Бэлтгэсэн:
Аудитор — Б.Хоролбат
Огноо:

Хянасан:
Чанарын хяналтын менежер — Л.Магсаржалам
Огноо:

Шинжлэн магадлахуй ЭЗШ аудит ХХК-ийн захирал — С.Оргил
Огноо:

Танилцаж, зөвшөөрсөн

Дархан-Уул аймгийн Дархан сумын 9 дугаар сургууль

Дарга — Т.Орхонтуяа — Огноо:

Нягтлан бодогч — Ц.Отгонцагаан — Огноо:

ДАРХАН-УУЛ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2025 он 02 сар 25 өдөр Дугаар 01/41-25/20082 ... Дархан сум

Хариуцлага тооцуулах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд хийсэн Дархан-Уул аймгийн Дархан сумын 9 дүгээр сургуулийн 2024 оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Тайлант онд Дархан-Уул аймгийн Дархан сумын 9 дүгээр сургуулийн нягтлан бодогч Ц.Отгонцагаан 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийх аудитын тайланг 2025 оны 02 дугаар сарын 06-ны өдрийн 34 тоот албан бичгээр хугацаа хоцроож ирүүлсэн байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д "төсвийн шууд захирагч улирлын төсвийн гүйцэтгэл, санхүүгийн тайланг дараа улирлын эхний сарын 15-ны дотор гаргаж харьяалагдах дээд шатны төсвийн захирагчид, жилийн төсвийн гүйцэтгэл, санхүүгийн тайланг дараа оны 01 дүгээр сарын 25-ны дотор төрийн аудитын байгууллагад хүргүүлж, аудит хийсэн санхүүгийн тайланг 02 дугаар сарын 25-ны дотор харьяалагдах дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлэх;" гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1-д "*Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө*", Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "*Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох*" журмын 4.2.2.2-т "Төрийн аудитын тухай хуулийн 42 дугаар зүйлийн 42.1, 42.2-т заасан үндэслэл бүрдсэн тохиолдолд "Сахилгын шийтгэл ногдуулах албан шаардлага" хүргүүлнэ" гэсэн заалтуудыг үндэслэн **ШААРДАХ нь:**

1. Байгууллагын 2024 оны санхүүгийн тайлангаа хугацаанд нь ирүүлээгүй нягтлан бодогч Ц.Отгонцагаанд хуульд нийцүүлэн арга хэмжээ авч, биелэлтийг 2025 оны 05 дугаар сарын 30-ны дотор Дархан-Уул аймаг дахь Төрийн аудитын газарт ирүүлэх,
2. Цаашид хуулийг хэрэгжүүлж, ажиллахыг Дархан-Уул аймгийн Дархан сумын 9 дүгээр сургуулийн захирал Т.Орхонтуяад даалгав.

АЛБАН ШААРДЛАГА ӨГСӨН:

"ШИНЖЛЭН МАГАДЛАХУЙ ЭЗШ АУДИТ" ХХК-ИЙН ЗАХИРАЛ С.ОРГИЛ

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР: Л.МАГСАРЖАЛАМ

БАТАЛГААЖУУЛСАН:

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР: Ш.МӨНХБАЯР

4725040031

ДАРХАН-УУЛ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
АКТ

2025 оны 02 сарын 25 өдөр   Дугаар 01/142-25720082-ДАА-2025/103/КА-СТА-2013 Дархан сум

Төлбөр барагдуулах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд хийсэн Дархан-Уул аймгийн Дархан сумын 9 дүгээр сургуулийн 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Сургуулийн нягтлан бодогч Ц.Отгонцагаанд үр дүнгийн урамшуулалтай давхардуулан 661,950.00 төгрөгийн балансын шагнал, өндөр насны тэтгэвэр тогтоолгосон 4 албан хаагчид нийт 3,218,800.00 төгрөгийн төрийн албан хаасан хугацааны нэмэгдэл тус тус тооцож олгосон байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д "Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-д "Батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах", Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1.3-т *"Хууль тогтоомжид заасанаас өөр хэлбэрээр тэтгэмж, шагнал, урамшуулал, дэмжлэг олгох"*, Засгийн газрын 2019 оны 5 дугаар тогтоолоор баталсан "Төрийн албан хаагчид мөнгөн урамшуулал олгох журам"-ын 2.2-д "*Төрийн албан хаагчид улирлын ажлын үр дүнгээр олгох мөнгөн урамшууллын дээд хэмжээ нь албан хаагчийн албан тушаалын сарын үндсэн цалингийн 50 хувиас хэтрэхгүй байна"*, Төрийн албаны зөвлөлийн 2020 оны 12 дугаар сарын 25- ний өдрийн 07 тоот зөвлөмжийн 8 дугаар заалтуудтай тус тус нийцэхгүй байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.2-т "Шалгагдагч этгээд төсөв, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлийн үйл ажиллагаа болон төсвийн орлого бүрдүүлэх, зарцуулах, нийтийн өмч, хөрөнгө олж бэлтгэх, ашиглах, зарцуулах, хадгалах, хамгаалахтай холбоотой хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн бол төлбөрийн акт тогтооно", Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар батлагдсан "Төрийн аудитын байгууллагын албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам"-ын 4 дүгээр зүйлийн 4.2.3.3-д "Цалин хөлс, шагнал урамшуулал, тэтгэмжийг зөрүүтэй тооцож олгосон" гэсэн заалтуудыг үндэслэн **ТОГТООХ нь:**

1. Хууль тогтоомж зөрчиж олгосон нийт 3,880,750.00 (гурван сая найман зуун наян мянган долоон зуун тавин) төгрөгийг нягтлан бодогч Ц.Отгонцагаанаар, мөн хавсралтад дурдсан албан хаагчдаар төлүүлж, Төрийн сан банкин дахь Да.Хүү, торгуулийн орлогын 100190000988 тоот дансанд төвлөрүүлэх;

2. Актын биелэлтийг 2025 оны 09 дүгээр сарын 20-ны өдрийн дотор Дархан-Уул аймаг дахь Төрийн аудитын газарт ирүүлэхийг Дархан-Уул аймгийн Дархан сумын 9 дүгээр сургуулийн захирал Т.Орхонтуяа , нягтлан бодогч Ц.Отгонцагаан нарт хариуцуулав.

ТӨЛБӨРИЙН АКТ ТОГТООСОН:

"ШИНЖЛЭН МАГАДЛАХУЙ ЭЗШ АУДИТ" ХХК-ИЙН ЗАХИРАЛ   С.ОРГИЛ

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР: Л.МАГСАРЖАЛАМ

БАТАЛГААЖУУЛСАН:

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР: Ш.МӨНХБАЯР

452505030

ДАРХАН-УУЛ АЙМАГ
ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН
9 ДҮГЭЭР СУРГУУЛЬ

45049 Дархан, Дархан-Уул аймаг, 12 дугаар баг
утас: 7037-2990
Web: http://www.Darkhan9.edu.mn

2025.02.06 № 34

танай ____ -ны № ____ т

ШИНЖЛЭН МАГАДЛАХУЙ
ЭЗШ АУДИТ ХХК-Д

Тус сургуулийн 2024 оны тушаал, санхүүгийн тайлан, холбогдох баримтуудыг хүргүүлэв.

ЗАХИРАЛ Т.ОРХОНТУЯА

D/Alban ajil/a5